

Hội đồng Lý luận Trung ương tiếp tục khẳng định vai trò nòng cốt trong nghiên cứu và tư vấn chiến lược

13:29 29/10/2026

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm nhấn mạnh Hội đồng Lý luận Trung ương phải bám sát những chuyển động của đất nước và thế giới, lựa chọn vấn đề nghiên cứu từ yêu cầu lãnh đạo, phát triển.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm phát biểu chỉ đạo. (Ảnh: Văn Điện/TTXVN)

Sáng 29/10, tại Hà Nội, Hội đồng Lý luận Trung ương long trọng tổ chức Lễ kỷ niệm 30 năm Ngày thành lập (30/10/1996-30/10/2026) và đón nhận Huân chương Hồ Chí Minh.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm dự và phát biểu chỉ đạo tại Lễ kỷ niệm.

Cùng dự có các đồng chí: Nguyên Tổng Bí thư Nông Đức Mạnh; nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, nguyên Chủ tịch nước Trương Tấn Sang; nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, nguyên Thường trực Ban Bí thư Phan Diễn; các đồng chí: Ủy viên Bộ Chính trị, nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, nguyên Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Trung ương Đảng, nguyên Ủy viên Trung ương Đảng; lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước; lãnh đạo các bộ, ban, ngành, cơ quan Trung ương và địa phương; các thế hệ thành viên và cán bộ Hội đồng Lý luận Trung ương; một số Đại sứ và đại diện tổ chức quốc tế tại Việt Nam.

Trình bày Diễn văn tại Lễ kỷ niệm, đồng chí Nguyễn Xuân Thắng, Ủy viên Bộ Chính trị khóa XIII, Chủ tịch Hội đồng Lý luận Trung ương cho biết, 30 năm qua, quán triệt sâu sắc các nguyên tắc: kế thừa và phát triển, ổn định và đổi mới, gắn nghiên cứu lý luận với tổng kết thực tiễn, phát huy vai trò của tổ chức tiền thân là Ban nghiên cứu Lý luận Trung ương, Hội đồng Lý luận Trung ương đã luôn thể hiện xuất sắc vị trí, vai trò, sứ mệnh của mình trong công tác xây dựng Đảng về tư tưởng, chính trị cũng như trong công tác nghiên cứu lý luận.

Hội đồng Lý luận Trung ương đã làm tốt chức năng tư vấn cho Đảng về các vấn đề lý luận chính trị, cung cấp luận cứ cho việc hoạch định, hoàn thiện, phát triển đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước. Hội đồng Lý luận Trung ương không chỉ chủ trì các chương trình nghiên cứu lý luận chính trị trọng điểm, đặc biệt cấp quốc gia mà còn chủ trì các đề án tổng kết lớn, là lực lượng nòng cốt tham gia xây dựng dự thảo văn kiện Đại hội Đảng qua các nhiệm kỳ; chủ trì hoạt động trao đổi lý luận với các đảng cộng sản và các đảng tham chính trên thế giới; trực tiếp tham gia công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, xuyên tạc, thù địch trên mặt trận tư tưởng lý luận.

Tại Lễ kỷ niệm, thay mặt lãnh đạo Đảng và Nhà nước, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đã trao tặng Huân chương Hồ Chí Minh cho Hội đồng Lý luận Trung ương vì có công lao to lớn đặc biệt xuất sắc trong sự nghiệp cách mạng của Đảng và của dân tộc.

Phát biểu chỉ đạo tại Lễ kỷ niệm, thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm nhiệt liệt biểu dương những thành tựu và đóng góp của Hội đồng Lý luận Trung ương trong 30 năm qua; nhấn mạnh, kết quả của mỗi công trình là công sức nghiên cứu bền bỉ và trách nhiệm với Đảng, với nhân dân của mỗi thành viên Hội đồng. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước bày tỏ, chúng ta trân trọng tri ân đồng chí Nguyễn Đức Bình, Chủ tịch Hội đồng đầu tiên; cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, nguyên Chủ tịch Hội đồng; cùng các thế hệ lãnh đạo, thành viên, nhà khoa học, chuyên gia và cán bộ của Hội đồng.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước nêu rõ, đất nước đang triển khai Nghị quyết Đại hội Đại biểu toàn quốc lần XIV của Đảng, phấn đấu thực hiện các mục tiêu phát triển đất nước đến năm 2030 và năm 2045 và 100 năm tiếp theo. Hội đồng cần nắm bắt, nghiên cứu, đánh giá đúng nội hàm, thấy được những giới hạn của công tác lý luận, xác định trách nhiệm nghiên cứu, tư vấn của mình để tập trung giải quyết.

Yêu cầu cao nhất đối với Hội đồng là góp phần nâng cao năng lực của Đảng trong nhận thức quy luật, lựa chọn đường hướng và lãnh đạo sự phát triển của Đảng, của đất nước. Lý luận phải giúp Đảng chủ động mở ra những khả năng kiến tạo mới, dự báo, nhận diện sớm các nguy cơ và chuẩn bị những điều kiện bảo đảm thành công. Tư vấn chiến lược cần cung cấp căn cứ khoa học, vững chắc, đúng đắn để lựa chọn quyết sách và tổ chức thực hiện.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm trao Huân chương Hồ Chí Minh tặng Hội đồng Lý luận Trung ương. (Ảnh: Thống Nhất/TTXVN)

Để đáp ứng yêu cầu đó, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước nhấn mạnh, tiếp tục khẳng định và nâng tầm vai trò hạt nhân, nòng cốt trong nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn và tư vấn chiến lược của Đảng, chủ động dự báo và phát hiện những vấn đề mới. Hội đồng Lý luận Trung ương phải bám sát những chuyển động của đất nước và thế giới, lựa chọn vấn đề nghiên cứu từ yêu cầu lãnh đạo, phát triển. Từ vương mắc cụ thể, cần nhận diện vấn đề có tính hệ thống, phân biệt nguyên nhân thuộc về nhận thức, thể chế hay tổ chức thực hiện để kiến nghị xử lý đúng.

Trước vấn đề lớn, báo cáo tư vấn cần làm rõ các phương án, tác động và rủi ro, nhất là những hệ quả lâu dài. Bản lĩnh của người làm lý luận thể hiện ở khả năng đề xuất điều có căn cứ khoa học, có lợi cho đất nước và chịu trách nhiệm về kiến nghị. Cùng với nhiệm vụ trước mắt, phải kiên trì đầu tư nghiên cứu nền tảng, dài hạn.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước đề nghị, thực hiện thật tốt 2 cuộc tổng kết lớn, góp phần tạo bước phát triển mới về lý luận và tầm nhìn lãnh đạo của Đảng. Hội đồng Lý luận Trung ương cần phát huy vai trò nòng cốt về lý luận, cùng các cơ quan liên quan đánh giá khách quan thành tựu, thẳng thắn làm rõ hạn chế, khơi mở những vấn đề cần tiếp tục bổ sung, phát triển. Xuyên suốt quá trình đó phải làm sâu sắc hơn bài học “Dân là gốc,” khẳng định vai trò chủ thể của nhân dân trong sự nghiệp xây dựng, phát triển và bảo vệ Tổ quốc.

Kết quả tổng kết phải cung cấp luận cứ khoa học vững chắc phục vụ chuẩn bị Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XV của Đảng, nghiên cứu bổ sung, phát triển Cương lĩnh, sửa đổi, bổ sung Điều lệ Đảng; đồng thời góp phần định hình tầm nhìn phát triển đất nước vượt khỏi giới hạn một nhiệm kỳ. Trách nhiệm của chúng ta là từ thực tiễn một thế kỷ, phát triển tư duy lý luận đủ sức định hướng tương lai, tạo nền tảng vững chắc cho các thế hệ tiếp nối.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước chỉ rõ, tập trung nghiên cứu những vấn đề lý luận nền tảng và những vấn đề mới, cấp bách của đất nước, của thời đại. Trọng tâm là tiếp tục phát triển nhận thức về Chủ nghĩa xã hội, mô hình và con đường đi lên Chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam; cần làm sâu sắc mối quan hệ giữa kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa và nền dân chủ xã hội chủ nghĩa dưới sự lãnh đạo của Đảng.

Trước những biến đổi công nghệ, cần làm rõ quan hệ sản xuất phù hợp với lực lượng sản xuất mới chất lượng cao. Thúc đẩy cơ chế phát huy kinh tế tư nhân. Đưa khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số và trí tuệ nhân tạo thành yêu cầu nội tại, là điểm khởi đầu và là động lực chính để thúc đẩy phát triển đất nước. Nghiên cứu chuyển đổi xanh, chuyển đổi năng lượng phải gắn với phát triển nguồn nhân lực, năng lực tự chủ và lợi ích lâu dài của đất nước.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm phát biểu chỉ đạo. (Ảnh: Thống Nhất/TTXVN)

Phát triển phải hướng tới hoàn thiện con người xã hội chủ nghĩa, nâng cao đời sống nhân dân; cần làm rõ vai trò của văn hóa, lý luận, phê bình văn học, nghệ thuật trong định hướng sáng tạo, xây dựng nhân cách và sức mạnh mềm quốc gia; gắn tăng trưởng với tiến bộ, công bằng xã hội, bảo vệ môi trường; kết hợp phát triển với bảo vệ Tổ quốc, tự chủ chiến lược với hội nhập quốc tế.

Hội đồng Lý luận Trung ương cần góp phần chuẩn hóa hệ thống khái niệm, phạm trù lý luận, nhất là những khái niệm mới, làm rõ nội hàm, cơ sở khoa học và điều kiện vận dụng để thống nhất nhận thức và hành động.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước yêu cầu, đổi mới phương pháp nghiên cứu, phát huy dân chủ và bản lĩnh khoa học, giữ nghiêm liêm chính học thuật. Môi trường nghiên cứu cần khuyến khích tìm tòi có trách nhiệm, tôn trọng ý kiến khác nhau có căn cứ, tạo điều kiện tranh luận khoa học thẳng thắn. Kiên định nền tảng tư tưởng, mục tiêu, nguyên tắc của Đảng phải đi cùng tinh thần cầu thị, phát triển sáng tạo lý luận. Nhà khoa học cần bảo vệ luận điểm có căn cứ, sẵn sàng điều chỉnh khi có chứng cứ mới; khắc phục né tránh vấn đề khó, lựa chọn tư liệu một chiều.

Sử dụng dữ liệu, công nghệ số và trí tuệ nhân tạo phải đi cùng trách nhiệm về nguồn tư liệu, tính chính xác và bảo mật. Nhà khoa học chịu trách nhiệm về kết luận của mình; theo dõi kết quả vận dụng để bổ sung nhận thức và tiếp tục nghiên cứu.

Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng phải gắn với phát triển lý luận, giải đáp những băn khoăn chính đáng từ cuộc sống và đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Sức thuyết phục phải dựa trên luận cứ khoa học, sự thật lịch sử và thành tựu thực tiễn.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước đề nghị, xây dựng đội ngũ nghiên cứu và cơ chế hoạt động đáp ứng những nhiệm vụ lý luận có ý nghĩa lâu dài. Đặc biệt coi trọng chuyên gia đầu ngành và đội ngũ kế cận; phải giao nhiệm vụ xứng đáng, tạo điều kiện để người có tài năng chuyên tâm nghiên cứu; giúp cán bộ trẻ trưởng thành qua công trình khó và khảo sát thực tiễn. Đánh giá, đãi ngộ cần phù hợp đặc thù nghiên cứu lý luận, coi trọng giá trị khoa học và đóng góp thực chất. Hợp tác quốc tế cần đi vào chiều sâu, gắn nghiên cứu chung với đối thoại về những vấn đề lớn của thời đại.

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh và các cơ quan liên quan phối hợp đặt hàng, cung cấp tư liệu, sử dụng và phản hồi kết quả nghiên cứu; bảo đảm điều kiện cho các công trình nền tảng, dài hạn.

Theo TTXVN